

Vereniging Plaatselijk Nut in jaartallen

- 1784 Oprichting Genootschap "Maatschappij tot Nut van 't Algemeen"
- 1836 Boskoop krijgt een departement van bovengenoemd Genootschap
Er komt een bibliotheek, er worden lezingen gehouden enz
- 1843 Bij het Nut kan gespaard worden
De spaarder krijgt 3% rente en over bedragen boven fl 100.- wordt 3 ½ % vergoed
- 1854 Boskoop krijgt een Nutsbewaarschool (aan de Achterka)
- Ca 1895 De spaaractiviteiten worden ondergebracht bij de Boskoopse Bank
- 1896 Het departement wordt opgeheven en tijdens dezelfde vergadering
wordt de "Vereniging Plaatselijk Nut" opgericht
- 1898 Plaatselijk Nut koopt de helft van de aandelen van de stichting
"Badhuis en zweminrichting Het Noorderbad"
Het Nut gaat het geheel exploiteren, verbouwen en onderhouden
- 1901 De school aan de Achterka wordt te klein en te oud en er wordt
in de Kerkstraat een nieuwe Nutskleuterschool gebouwd
- 1908 Jan Stolker bouwt melksalon "Welgelegen" (nu Gouwestraat 8)
op de bovenverdieping hield het Nut vergaderingen en lezingen, vandaar
- 1909 Wob Thedo van der Sluis bouwt in het Reijerskoop een huis en noemt
dat naar zijn vrouw : Wilhelmina Helena Rosbergen
De heer van der Sluis (geb in Akkrum) was ooit voorzitter van het Nut, vandaar
- 1920 De bibliotheek wordt opgeheven wegens gebrek aan belangstelling
De boeken worden verkocht aan de Marthastichting in Alphen aan den Rijn
- 1939 Nederlandse militairen van het Eerste Veterinair Hospitaal nemen
hun intrek in de kleuterschool aan de Kerkstraat
- 1940 De stichting Badhuis en Zweminrichting "Het Noorderbad" wordt
opgeheven.
Slechte staat van onderhoud en concurrentie van het Zuiderbad
Aan de Badhuisweg is nu al bijna tachtig jaar het Badhuis....weg
- 1941 De kleuterschool wordt distributiekantoor (tot 1948)
- 1956 Gemeente neemt schoolgebouw en inventaris over
- 1996 Vereniging Plaatselijk Nut bestaat honderd jaar.
Predicaat "Koninklijk" aanvragen en verder gaan als
"Koninklijke Vereniging Plaatselijk Nut ?
Voor de onderscheiding "Bij Koninklijke Beschikking HOFleverancier"
komen wij als vereniging niet aanmerking. Met een knipoog naar onze
voorzitter zou dat wel leuk geweest zijn.
- 1997 Dick de Gunst wordt penningmeester
- 2019 Dick de Gunst is nog steeds penningmeester

Vereniging Plaatselijk Nut, Boskoop.

Omdat niet iedereen op de hoogte is van de geschiedenis van "het Nut" hebben wij enige gegevens verzameld met de bedoeling u op de hoogte brengen van wat voor vereniging u bestuurslid bent.

We nemen u allereerst mee naar de oprichting van de Maatschappij tot Nut van het Algemeen, een genootschap waar "het Nut" in Boskoop, is uit voortgekomen.

Aan het eind van de achttiende eeuw was Nederland een kleine natie aan de rand van het grote Europa. Nederland werd gekenmerkt door zijn lokale en regionale vrijheid en onafhankelijkheid, gehandhaafd door handel en internationale vooruitstrevendheid.

In de achttiende eeuw was het niet bepaald vanzelfsprekend dat regeringen er waren ten behoeve van het volk, met als taak dienstbaar te zijn aan het algemeen welzijn van de bevolking. In tegendeel, het volk was er om de soevereinen te dienen.

Het was in die tijd niet gebruikelijk en soms zelfs niet zonder gevaar om het tegendeel te beweren.

Nederland kende in die tijd, en dat was revolutionair, een sfeer van vrijdenkers en democratie. Een vrijzinnig-democratische, humanitaire (patriottische) sfeer. Men streefde naar en geloofde in:

dat allen door betere educatie zouden kunnen delen in een wereld van vooruitgang
dat er door betere educatie een betere toekomst zou kunnen komen met welvaart en welzijn voor allen

In die tijd bracht sociale betrokkenheid een predikant en enkele eenvoudige klein-stedelingen er toe om een genootschap te stichten dat zich richtte op bevordering van het algemeen volksgeluk. Met name door initiatieven te nemen op het terrein van de volksontwikkeling.

In de gesprekskring met leden uit Edam en Monnickendam opperde de doopsgezinde predikant te Monnickendam, Jan van Nieuwenhuijzen, het - in de sfeer van die tijd passende - plan, om een genootschap voor volksontwikkeling te stichten. Het doel was om mensen die daartoe zelf niet de mogelijkheden hadden, te helpen om kennis te verwerven door hen te voorzien van (school-) boeken. Boeken die in eenvoudige taal geschreven waren.

Dit initiatief werd concreet uitgewerkt door zijn zoon, Martinus van Nieuwenhuijzen, arts te Edam. Hij stelde voor een genootschap te stichten met als doelstelling: "de verbetering van het schoolwezen en de opvoeding der jeugd, als de voornaamste grondslag ter vorming, verbetering en beschaving van den burger"

Tijdens de op 16 november 1784 in de doopsgezinde pastorie gehouden oprichtingsvergadering werd deze doelstelling aanvaard.

Besloten werd tot oprichting van een 'Genootschap van Konsten en Wetenschappen, onder de zinspreuk: Tot Nut van 't Algemeen'

Het secretariaat van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen was tot 2010 gevestigd in het oorspronkelijke woonhuis van Martinus van Nieuwenhuijzen te Edam.

In navolging van dit initiatief ontstonden aanvankelijk in Noord-Holland, Friesland en Groningen en vervolgens ook in de rest van Nederland boven de grote rivieren plaatselijke departementen van dit genootschap.

Later volgde de oprichting van Nutsdepartementen in Zuid-Nederland en Vlaanderen. De educatieve taken van het Nut werden na de onafhankelijkheid van België in Vlaanderen opgepakt en voortgezet door het in 1851 opgerichte Willemsfonds, thans gevestigd te Gent.

Ter concrete verbetering van de leefomstandigheden van de werkende bevolking werd sinds de oprichting van het Nut gestreefd naar bereikbaarheid van onderwijs door :

- het stichten van kleuter- en lagere scholen
- de uitgave van schoolboeken enz
- het stichten van onderwijsopleidingen (kweekscholen) en andere vormen van beroepsonderwijs.

Hoe komen we op het Plaatselijk Nut in Boskoop ?

In 1836 kende Boskoop al een aantal jaren een leesgezelschap met de naam "Leeslust door vriendschap aangekweekt". Op 21 januari 1836 houdt deze vereniging haar jaarvergadering in het "Regthuys" het latere Hotel Klaassen. Na afhandeling van de lopende zaken vraagt dominee Willem van Oorde, van de Remonstrantse Gemeente het woord. Hij stelt voor om een departement van de "Maatschappij tot Nut van 't Algemeen" te stichten.

Een week later, op 29 januari vindt de oprichtingsvergadering plaats. Dit onder leiding van dominee van der Broek. Collega van Oorde treedt op als secretaris.

Doel en werkwijze van de Maatschappij worden uitgelegd. Statuten en huishoudelijk reglement worden opgesteld. Dit aan de hand van de departementale "wet" van Zwammerdam. In Zwammerdam bestond al een aantal jaren een departement, vandaar.

Het eerste bestuur bestond uit de twee predikanten, als eerste en tweede voorzitter, de burgemeester als secretaris en twee huisartsen als eerste en tweede penningmeester.

Meester Alberts wordt benoemd tot bibliothecaris.

Als oprichtingsdatum kan dus 29 januari 1836 beschouwd worden, maar op 16 maart daarna zijn de statuten goedgekeurd. Dan spreekt de voorzitter een rede uit en verricht hij de officiële installatie.

Omdat het departement een deel is van een groter geheel worden elk jaar twee leden afgevaardigd naar de jaarvergadering van de Maatschappij te Amsterdam. Dit uiteraard op rekening van de kas waaruit aan elk een "defroyement" van tien gulden beschikbaar wordt gesteld.

De kosten van dit snoepreisje worden door het hoofdbestuur weer aan de departementen vergoed.

Vellinga

Enkele activiteiten uit de beginperiode :

1. Een commissie van drie leden organiseert een inzameling voor een weduwe met een groot gezin. Opbrengst tachtig gulden.
2. Er wordt een kathedraal aangeschaft.
3. Er wordt een borstbeeld van Jan van Nieuwenhuizen aangeschaft (nergens te vinden)
4. Er wordt een bode benoemd, die "pedel" wordt genoemd. Vergoeding : tien gulden per jaar.
5. Er wordt zesentwintig gulden bijgedragen aan het standbeeld van Michiel de Ruyter op de boulevard van Vlissingen. Dit op verzoek van de zustervereniging aldaar.
6. Een voorstel om reddingsmateriaal te plaatsen wordt verworpen. Dit ging de draagkracht van de jonge vereniging te boven,

1836

De Bibliotheek

In 1836 wordt besloten tot inrichting van een leesbibliotheek met meester Alberts als bibliothecaris. Meester Alberts werd later opgevolgd door Douw Snijder (van de bank aan het Julianaplein) en Vellinga.

Uitgelezen boeken van de leden vormen aanvankelijk de aanzet van de bibliotheek, die wordt ondergebracht in de gemeenteschool. Later in gymlokaal of bewaarschool. De bibliotheekcommissie ontvangt elk jaar van het bestuur vijftig gulden voor onkosten en aanschaf van nieuwe boeken.

Gedurende het winterseizoen worden op de woensdagavonden de boeken uitgereikt.

De aanvankelijk goed belangstelling is in 1920 zodanig teruggelopen dat men besluit tot opheffing van de bibliotheek.

De boeken worden verkocht aan de hoogste bidder en dat is de Marthastichting in Alphen aan den Rijn. Voor fl 134.75 gaan de boeken over in andere handen. De boekenkast (met gordijntje) wordt eveneens te koop aangeboden. Helaas niet kunnen vinden of er koper is op komen dagen.

Vierentachtig jaar heeft heeft Boskoop van de Nutsbibliotheek kunnen profiteren.

1843

De Spaarbank

Spaarzin is een vaderlandse deugd en veel departementen hebben deze eigenschap van het Nederlandse volk aangemoedigd met het oprichten van spaarbanken. Boskoop is in dit opzicht niet achtergebleven. Uit een te voorschijn gekomen Reglement van 1843, ondertekend door notaris Duisenberg en dokter Heijnis, blijkt dat er in dat jaar een spaarinstelling gevestigd is.

Een commissie neemt de organisatie op zich en wel "ten liefde van het algemeen" belangeloos.

Het wordt de spaarbank voor de kleine man. Voor 10 cent krijgt de inlegger een boekje uitgereikt waarop de kleinste storting een kwartje bedraagt.

Inleggen en opnemen kan op maandagen tussen twaalf en één uur in een vertrek in het gemeentehuis.

Het bestuur beheert de gelden "als een goed vader", één der commissieleden treedt op als kassier en voert de naam "thesaurier". Dat verhoogt het vertrouwen.

De ingelegde duiten worden geborgen in een ijzeren kist met drie afzonderlijk werkende sloten, ook te openen door drie afzonderlijk werkende bestuurders.

Dit om onwaarschijnlijke maar toch mogelijke fraude te voorkomen.

De spaarcentjes worden door het bestuur naar beste goeddunken belegd, bij voorkeur in schuldbrieven van het koninkrijk.

De spaarder krijgt drie procent rente. Bedragen boven de honderd gulden brengen een half procent meer op.

Een reglement uit 1887, ondertekend door burgemeester Le Coultré (van de laan in Bodegraven) en C. Douw Snijder is bewaard gebleven. De ijzeren kist heeft dan inmiddels plaats gemaakt voor een brandkast. In genoemd reglement komen bepalingen voor over een eventuele opheffing van de spaarinstelling.

Wanneer in 1896 het departement Boskoop inderdaad wordt opgeheven is er al geen sprake meer van een spaarbank. Vermoedelijk zijn de spaaractiviteiten overgenomen door de toen al bestaande Boskoopse Bank. Deze bank heeft kantoor gehouden in de Bootstraat, in het pand waar nu Lion d'Or is gevestigd.

1854

De Bewaarschool

Tot in de eerste helft van de negentiende eeuw was het mogelijk nog niet-schoolgaande kinderen in letterlijke zin in bewaring te geven bij een of andere, meestal wat oudere dame, die daar de ruimte voor had. Dat waren de zogenaamde "Maitressescholen"

Bij tijd en wijle vond men ze ook in Boskoop, zoals uit gemeentelijke onderwijsverslagen blijkt. Zo was het ene Maria Anna Felix die in 1844 een maitresseschool met vijftientig kleuters

"surveilleert" Het onderwijs was er volgens het verslag "van weinig beduidenis". Na 1850 doet zich het gemis van een "echte" bewaarschool steeds meer gelden.

Dominee J. Herman de Ridder, in zijn eerste evangeliebediening van 1841 tot 1842 werkzaam als voorganger van de Boskoopse Remonstranten schrijft in 1852, inmiddels Christen-leraar in Gouda, een boekje getiteld: "Wat een arm dorp kan verrijken"

Een ware geschiedenis, ten voordeele eener bewaarschool in Boskoop Prijs 25 cents

"Dit kwartjen is wel een minimum maar niet het maximum, de opbrengst zal ter beschikking komen van de Kommissie (het Nut) die de kosten heeft berekend alvorens aan het bouwen te gaan"

Aldus de schrijver in zijn Algemeene en Bijzondere Kennisgeving. Het boekje bevindt zich in de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag.

Op 31 maar 1854 richt het departementsbestuur tot de gemeenteraad een verzoek "tot oprichting en in werking stellen van een Bewaarschool", op welke aanvraag de raad op 1 mei d.a.v. eenparig zijn fiat geeft.

Omdat door de stichting veel geld nodig is wordt aan dezelfde raad op 1 september om een toelage van tachtig gulden verzocht. Deze wordt geweigerd wat ook bij latere aanvragen nog lange tijd het geval is. Ook in 1893 heeft een subsidie-aanvraag nog steeds geen resultaat :

" De bewaarschool moet zich zelf bekostigen , straks komt de Christelijke bewaarschool ook om geld, zelfs de Stoombootmaatschappij kan om geld vragen, er is geen grens. De school is een kind van het Nut, dat laat wel "dure" lezers komen, doch geeft geen steun aan de bewaarschool"

Aldus de uitlatingen van het raadslid De Jong bij de behandeling van een aanvraag, vermoedelijk geen geregelde bezoeker van de nutsavonden.

De school wordt ondergebracht in een pand aan de Achterkade, nu Burgemeester Colijnstraat 127. Door een gangetje naast de winkel van weduwe van Schie bereikt met daarachter gelegen lokaal, aldus het verhaal van inmiddels overleden Boskopers die er in hun prille jeugd in bewaring zijn gegeven.

Een riant onderkomen is het waarschijnlijk niet geweest. De instelling, in de volksmond kleinerend "kakschooltje" genoemd, voorziet in een behoefte, want ze telt al spoedig een bezetting van dertig jongens en achtentwintig meisjes. Alles onder leiding van Mejuffrouw van Erp, die daarvoor jaarlijks tweehonderd gulden ontvangt.

Haar helpster, wel smalend "broekopbindster" genoemd, moet met vijftientig gulden genoegen nemen. Zij krijgt de titel "kwekeling"

In 1865 is mej M H van Straaten de leidster. Van 1895 tot 1911 heeft Mejuffrouw Adriana Neeltje van Nes, juf Jaantje, tot ieders tevredenheid de kinderen onder haar hoede gehad. Bij haar afscheid wordt de vijftigjarige een huldeblijk van vijfendertig gulden aangeboden. Haar nicht, Sara Adriana van Nes, juf Saartje, volgt haar op.

Omtrent de eeuwwisseling blijkt het schoolgebouw in een slechte staat te verkeren en wordt wellicht ook te klein voor het groeiend kindertal. Vandaar een schrijven van de bewaarschoolcommissie van 4 juni 1901 aan het Nutsbestuur behelzende verkoop van het oude gebouw en stichten van een nieuwe school.

De plaats is een terrein ten noorden van de pastorietaan, waartoe de commissie in beginsel heeft besloten, Plan A

Zij vraagt het advies van het bestuur, dat er eveneens welwillend tegenover staat.

Verkoop grond met het gewezen Katechesatielokaal aan de Vereniging Plaatselijk Nut, alhier voor de Bewaarschool. Notulen 11 juli 1901.

Voorwaarden :

De koopsom zal moeten bedragen fl 3.000 (drieduizend gulden) met bijbetaling van 4% rente ten bedrage van fl 80.- omdat het transport wegens financiële bezwaren aan de zijde van de Vereniging "Het Plaatselijk Nut" niet kon plaats hebben voor 1 november 1901.

1. Mag de Bewaarschool nooit voor muziekuitvoeringen of dergelijke geruchtmakende amusemen worden afgestaan.
2. Waar de afscheiding van het terrein niet door de muren van genoemde school wordt bewerkstelligd moet voor gemeenschappelijke rekening een schutting worden geplaatst en onderhouden.
3. Moet de Bewaarschoolcommissie van "Het Plaatselijk Nut" aan de Zondagschool van den Protestanten bond de lokalen der school ten gebruike afstaan en zal daarvoor eene vergoeding mogen heffen van hoogstens fl 25.- (vijf en twintig Gulden) per jaar.

Een gewijzigd plan (B) voorziet in de bouw van een school met het front aan de Kerkstraat na afbraak van het oude catechisatielokaaltje aldaar.

De bouwsom bedraagt fl 10.000.-, verkoop van het oude pand brengt fl 4.000.- op, voor het resterende bedrag worden de middelen ook gevonden met als resultaat dat het nieuwe kinderpaleis in 1902 in gebruik genomen wordt.

"Schipper mag ik overvaren", klinkt het vaak als een schuit voorbij drijft langs de daar spelende jeugd.

Het voortbestaan van de school is niet altijd probleemloos geweest, vooral wat betreft de financiële kant. Dit blijkt weer eens op 9 juni 1921 als in een buitengewone ledenvergadering de voorzitter een bestuursvoorstel ter tafel brengt tot opheffing van de school wegens grote financiële moeilijkheden, ontstaan door duurte, salarisverhogingen en vermindering van het aantal leerlingen uit de burgerklasse.

De directe schuld is opgelopen tot duizend gulden en het jaarlijks tekort zal van drie- tot zeshonderd gulden stijgen. Dan is het de in Boskoop en ver daarbuiten bekende en gewaardeerde heer J.B. van Straaten van Nes die het verlossende woord spreekt :

“De school moet blijven, opheffing is een schande voor de vereniging”

Hij voegt de daad bij het woord en stelt uit eigen middelen dadelijk tweehonderdvijftig gulden ter beschikking. Als daarna de heer Blauw wijst op de zedelijke verplichting van alle leden en voorstelt een intekenlijst op tafel te leggen , verdubbelt eerstgenoemde heer zijn bijdrage.

Voor wat betreft de directe schuld wordt staande de vergadering ingetekend voor fl 1.004.-- met toezeggingen voor de jaarlijkse bijdrage van fl 202.50

Na rondgang bij alle leden zijn de bedragen respectievelijk fl 1.507.50 en fl 540.50.

Hiermee is het voortbestaan van de school voorlopig verzekerd.

Ook het gebruik van het gebouw is niet altijd zonder stoornis verlopen. In augustus 1918 verdrijven de hier gelegde artilleristen de jeugd naar elders en in september 1938 is het de heersende kinderverlamming die de school een tijd gesloten houdt, wat, met nog een andere oorzaak , een negatieve invloed heeft op het leerlingengetal en bijgevolg op de inkomsten.

Dit komt aan het licht in een gecombineerde vergadering van bestuur en bewaarschoolcommissie, waar de voorzitter zegt dat reorganisatie nodig is, allereerst wat betreft de leerkracht Juffr Saartje van Nes.

“Na 27 jaar dienst is zij thans te oude (69) geworden om nog langer met kinderen van drie tot zes jaar om te gaan. Uit een oogpunt van piëteit tegenover haar mag echter het belang van de school niet uit het oog verloren worden”

Dus dient Saartje van haar post ontheven te worden, eervol ontslag met een koperen handdruk van drie gulden per week. Dit is mogelijk zonder de post salarissen te verhogen, want een gediplomeerde kinderverzorgster uit Gouda, Mejuffrouw Wierda, biedt zich aan voor vijftwintig gulden in de maand (crisistijd) Saartje verdiende laatstelijk elf gulden in de week:

Als haar opvolgster met acht gulden wordt beloond , kan aan Saartje de drie pop worden uitgekeerd. Dokter Kater neemt de netelige taak op zich haar dat te gaan vertellen.

In het kasboek van de commissie zoekt met vergeefs naar een post die overeenkomt met dit besluit. En Mej Wierda ? Na zeven maanden houdt zij het hier al voor gezien. Op 1 april 1939 treedt Mejuffrouw Broekhuizen (in 1986 Mevrouw Mastenbroek-Broekhuizen) als bevoegd hoofdleidster in dienst. Het leerlingen aantal loopt spoedig op tot tachtig.

In september 1939 nemen militairen van het Eerste Veterinair Hospitaal hun intrek in het gebouw in de Kerkstraat . Ouderen zullen zich herinneren dat in de tentoonstellingshal van Gebouw Flora honderden paarden waren ondergebracht.

Huisvesting der kinderen wordt moeilijk, huiskamer en garage van particulieren moet uitkomst bieden.

Op de laatste oorlogsdag van mei 1940 treft een granaat of een kleine bom het gebouw en richt alleen wat schade aan, personen waren er toevallig niet aanwezig.

In 1941 gaat het schooltje ettelijke jaren onderdak bieden aan het distributiekantoor met de daarbij horende overvallen. Het is pas in januari 1948 dat het na een grondige restauratie aan zij eigenlijke bestemming kan worden teruggegeven. Het onderwijs wordt onder bekwame leiding van Mejuffrouw P. Ouwerkerk hervat, nadat daarmee al in 1946 was begonnen in een lokaal van de openbare school.

Nog een achttal jaren bestuurt het Nut de school . Op 1 januari 1956 neemt de gemeente, tengevolge van een nieuwe wet op het kleuteronderwijs die taak over, met dezelfde leerkracht en in hetzelfde gebouw, dat zij met de inventaris na een half jaar in eigendom verkrijgt.

De overdracht brengt fl. 22.009.- in het laatje. Met dit geld moet toch wat gebeuren.

Veel mogelijkheden worden besproken met als resultaat dat de Vereniging Het Groene Kruis voor de stichting van een nieuw gebouw een lening van fl 15.000 wordt aangeboden tegen de lage rente van 2% 's jaars. Ze wordt in dank aanvaard.

Ook Marcus IV , het weeshuis pikt een graantje mee : honderd gulden voor een TV

Aan het 102-jarig bestaan van de Nutsbewaarschool is dan een einde gekomen.

Tekst over de Bewaarschool komt uit "Honderdvijftig Jaar Nutswerk in Boskoop 1836-1986 samengesteld door A.S.P. Verjaal.

Na aflossing door Het Groene Kruis staat het bedrag nu , omgerekend in Euro op de bankrekening van Het Nut. Dit bedrag is nodig om in het begin van het seizoen de theaters te kunnen betalen voor de door de leden bestelde kaarten voor de theatervoorstellingen.

1896 Departement wordt Vereniging Plaatselijk Nut

Zestig jaar heeft de Boskoopse gemeenschap geprofiteerd van het departementale werk. Maar in 1896 besluit het toenmalige bestuur tot likwidatie van het departement en wordt gelijktijdig de 'Vereniging Plaatselijk Nut' opgericht. Door dit besluit wordt de relatie met Amsterdam verbroken. Zeer vermoedelijk was de jaarlijkse afdracht van fl. 1.60 per lid aan het hoofdbestuur de reden van opheffing en oprichting. Helemaal zeker is dit vermoeden echter niet.

Er verandert weinig. Het bestuur blijft hetzelfde, de contributie blijft hetzelfde. Bezittingen en instellingen worden overgenomen. Bibliotheek en bewaarschool zullen op dezelfde wijze worden voortgezet. Dat is ook het geval met het kasboek, omdat dat nog lang niet vol is en zuinigheid met vlijt. Wel wordt een nieuw journaal, notulenboek aangelegd. Het oude zal dus wél vol geweest zijn.

Wat de ledenlijst betreft : ballotage bestond nog.

1898 Stichting Badhuis en zweminrichting

Aan het eind van de negentiende eeuw bezat Boskoop nog een zwembad . Toen er op 27 april 1898 in het logement van Klaassen te Boskoop een openbare verkoping (wegens liquidatie) plaats vond ten overstaan van notaris Maarschalk kwam dit zwembad voor Vereniging Plaatselijk Nut in beeld.

Het bestuur had een schuld van fl 375.- en een lege kas. Het bestuur van het Nut ziet het grote belang van een zwemgelegenheid en toont belangstelling. Als de aandeelhouders de helft van hun vordering willen laten vallen is het nutsbestuur bereid het geheel voor de resterende fl 187.50 over te nemen. Drie schuldeisers houden voet bij stuk waardoor de transactie dreigt te mislukken. Nadat op de avond van de verkoping twaalf aanwezigen uit eigen zak honderd gulden hebben bijgedragen gaat het bad op 30 maart 1898 in handen van het Nut over.

Bij de koop is badmeester Hemelop inbegrepen. Wel wordt zijn loon met achtentwintig gulden gekort tot honderd gulden per seizoen. Afschaffen van de badjuffrouw bespaart nog eens vijftig gulden.

Half juni van hetzelfde jaar wordt het bad heropend, nadat de tarieven zijn vastgesteld. Losse baden kosten dertig cent, een tienbadenkaart komt op twee gulden en een seizoenabonnement op tien gulden. Men huurt er een handdoek en een zwembroek elk voor een stuiver

Evenals bij de Bewaarschool leveren de financiën ook bij het zwembad vaak problemen op. Door de groeiende interesse in het zwemmen in de twintiger jaren blijkt verbetering en vergroting van het bad onontkoombaar. Architect van Osnabrugge heeft berekend dat herstel en vergroting een bedrag van fl 15.000.- zullen vergen. Voorzitter Struve gaat met de gemeente onderhandelen over steun in de vorm van een renteloos voorschot.

In 1927 blijkt de gemeente met een voorschot van fl 10.000 – het realiseren van de plannen mogelijk te maken, Als goedkeuringen van Provincie en Hoogheemraadschap Rijnland binnen zijn vindt nog in hetzelfde jaar de verbouwing plaats.

Wanneer in de balkhaven (balkengat) van de voormalige houtzaagmolen “Windlust” het Zuiderbad wordt aangelegd (aan de Zuidkade) blijkt dit het doodvonnis voor het toch wat afgelegen Noorderbad .

Daar bij komt dat in 1940 het plankier verrot is wat een reparatie vraagt die door het Nut niet kan worden opgebracht. Het Nut doet aan de gemeente het voorstel het bad te kopen en te bestemmen voor schoolzwemmen. Ofschoon men er op het gemeentehuis wel oren naar heeft, kan het niet doorgaan: de Inspecteur van Volksgezondheid keurt het bad voor verplicht schoolzwemmen op alle punten af. Dit heeft de definitieve sluiting tot gevolg.

Rest alleen nog de afbraak waartoe de gehele opstand aan een zekere De Bruyn voor fl 2.500 – wordt verkocht. Omdat van het indertijd verleende voorschot van fl 10.000.- nog slechts negenhonderd gulden is afgelost moet nu de opbrengst aan de gemeente worden afgedragen. Het restant van fl 6.600.- wordt kwijtgescholden/

De heer A.S.,P. Verhaal eindigt zijn verhaal over het zwembad in “Honderdvijftig jaar Nutswerk 1836 – 1986 met de volgende zinnen :

Wat ons nu nog aan het bestaan herinnert is het met gras overwoekerde platform en de voor het historische “Steilen” in de plaats gekomen nuchtere naam “Badhuisweg” al is nu al 45 jaar het badhuis.....weg.

1906 Statuten en huishoudelijk reglement

Op 1 maart 1906 zijn de statuten en het huishoudelijk reglement gewijzigd en vastgesteld.
Koninklijk goedgekeurd op 10 juli 1906.

Enige punten uit genoemde statuten en huishoudelijk reglement

1. Personen die lid wensen te worden moeten hiervan kennis geven aan het bestuur. In de eerstvolgende huishoudelijke vergadering heeft ballotage plaats. Een meerderheid van tweederde van de uitgebrachte stemmen is vereist.
2. Tijdens de Openbare Vergadering wordt niet gerookt.
3. Vrije toegang tot de vergadering hebben :
 - a. De leden met al hun vrouwelijke huisgenoten boven de 16 jaar.
 - b. Hun mannelijke huisgenoten beneden 23jaar
4. Het Nut kende diverse commissies :
 - a. Commissie van onderzoek – wij zeggen kascontrolecommissie
 - b. Commissie tot instandhouding en beheer der Bewaarschool
 - c. Commissie tot instandhouding en beheer der Bibliotheek
 - d. Commissie tot instandhouding en beheer der Bad- en Zweminrichting

Een en ander komt uit een exemplaar van de heer K.Kromhout in 1906 – toen de Statuten en het Huishoudelijk reglement werden vastgesteld – penningmeester was van het Nut.

De tijd dat “grote namen” naar Boskoop kwamen ligt al ver achter ons. In de periode ná de tweede wereldoorlog stonden op het programma in Boskoop “; Peter Schilperoort met zijn Dutch Swing College, de New Orleans Syncopators, de Kon Militaire Kapel, Godfried Bomans, Wim Sonneveld . Mr Hiltermann.

Ook plaatselijke sprekers waren te gast bij het Nut : Dr Jacobi (tuinbouwschool en Artis) , Harry van de Laar, Hugo Hooftman, Nic Splinter, Fré Sachs enz

Wanneer het aantal leden steeds kleiner wordt en het uitnodigen van gezelschappen daardoor niet meer mogelijk is worden de rollen omgedraaid.

Het Nut stapt in de bus en gaat naar de theaters of organiseert een dagtocht.

We zijn dan aangeland in het voor iedereen bekende heden.

Ik hoop dat ik voor jullie een klein beetje verleden heb kunnen vinden en noteren.

Veel plezier er mee !!

Het spreekt voor zich dat dit uittreksel over het Nut uitsluitend bestemd is voor bestuursleden en beslist niet bestemd is voor verspreiding onder de leden.

